

ქ. ქობულეთში, შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ მეორადი ზეთების (ენერჯის წყაროდ) აღდგენის (ნარჩენების აღდგენა) და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

გადაწყვეტილება N 3

09.10.2019

საერთო მონაცემები:

მიმდინარე საქმიანობის დასახელება: მეორადი ზეთების (ენერჯის წყაროდ) აღდგენის (ნარჩენების აღდგენა) და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის საწარმო

მიმდინარე საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. ქობულეთი, მემედ აბაშიძის პირველი შესახვევი N2

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 30.05.2019

მონაცემები ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ა.მ კონსალტინგი“ იურიდიული მისამართი: ართვინის ქ.#18, ქ. თბილისი

ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის და გარემოზე ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკის შეფასება

მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ მიერ წარმოდგენილი იყო ქ. ქობულეთში მეორადი ზეთების (ენერჯის წყაროდ) აღდგენის (ნარჩენების აღდგენა) და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის საწარმოს ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში და გარემოზე ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკი. 2019 წლის 1 ივლისს სამინისტროს გადაწყვეტილებით გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 83-ე მუხლის საფუძველზე წარმოდგენილ პროექტზე შეჩერდა ადმინისტრაციული წარმოება. 2019 წლის 12 აგვისტოს შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ მიერ წარმოდგენილი იქნა დაზუსტებული ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში.

შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საქართველოში იმპორტირებული „ტოიოტას“ მარკის ავტომობილების, ასევე ავტომობილების ნაწილების გაყიდვა და ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება, მათ შორის ზეთის შეცვლა. წარმოდგენილი ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის თანახმად, შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ ახორციელებს ძირითადი საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების (ნამუშევარი ზეთები) ენერჯის წყაროდ (სითბო) აღდგენას და აღნიშნული სახიფათო ნარჩენის, რომელთა რაოდენობა აღემატება 10 ტონას, ობიექტზე დროებით განთავსებას. შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“, ქ. ქობულეთის ობიექტზე ნამუშევარი ზეთების

გათბობის საშუალებად გამოყენება (ნარჩენების აღდგენა) დაიწყო 2015 წლის პირველ ივნისამდე.

ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის შესაბამისად მიმდინარე საქმიანობის განხორციელების ტერიტორია მდებარეობს ქ. ქობულეთში, მემედ აბაშიძის პირველი შესახვევ N2-ში (ს/კ - 20.42.09.066). საწარმოდან მანძილი უახლოესი საცხოვრებელ სახლამდე შეადგენს დაახლოებით 30 მეტრს, ხოლო უახლოეს ზედუპირულ წყლის ობიექტამდე დაახლოებით 8 მეტრს.

როგორც უკვე აღინიშნა შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისი“ ქ. ქობულეთში, მის დაქვემდებარებაში არსებული ობიექტის გათბობის სისტემაში საწვავად იყენებს ნამუშევარ ზეთებს. ობიექტზე ნამუშევარი ზეთების შესაგროვებლად განთავსებულია 18 კუბ.მ მოცულობის რეზერვუარი. ობიექტზე, ამერიკული წარმოების „CLEAR BURN“-ის მოდელის წყალგამათბობელი დანადგარები განთავსებულია მათთვის განკუთვნილ დახურულ ოთახში. საწვავის (ნამუშევარი ზეთი) შესაგროვებლად გაკუთვნილი ჰერმეტიკული ავზი განთავსებულია შენობის გარეთ, განთავსების ადგილი მოხეტინებულია და ზეთების შემთხვევითი დაღვრისთვის აღჭურვილია შემკრები სისტემით, რომელიც მიერთებულია ობიექტზე არსებულ ნავთობის სეპარატორთან. ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილია საწვავის შესაგროვებელი რეზერვუარის განთავსებისთვის განკუთვნილი ტერიტორია აღჭურვოს მეორადი შემაკავებელი და რეზერვუარის გარშემო მოეწყოს დაახლოებით 1 მ სიმაღლის ბარიერი.

ტოიოტას ცენტრის შენობა შედგება სამი ნაწილისგან, ესენია: საავტომობილო სალონი, ადმინისტრაციული ნაწილი და ავტომობილების ტექნიკური მომსახურებისთვის განკუთვნილი ნაგებობა. ამასთან, აღნიშნული ობიექტის ეზოში ასევე განთავსებულია დამხმარე ნაგებობები, მათ შორის ნარჩენების განთავსებისთვის განკუთვნილი შენობა-ნაგებობა.

„CLEAR BURN“-ის მოდელის წყალგამათბობელი დანადგარები მეტეოროლოგიური პირობების შესაბამისად მუშაობენ როგორც მონაცვლეობით, ასევე ერთდროულად. თითოეული დანადგარი დღე-ღამეში მოიხმარს არაუმეტეს 120 ლ საწვავს. დანადგარების მაქსიმალური მუშაობის ხანგრძლივობა წელიწადში არ აღემატება 180 დღეს. „CLEAR BURN“-ის მოდელის წყალგამათბობელ დანადგარში შესაძლებელია საწვავად გამოყენებული იქნეს ნებისმიერი დიზელის საწვავი; ავტომობილების ნამუშევარი ზეთები; ნამუშევარი ტრანსმისიური სითხეები და ნებისმიერი ტიპის ჰიდრაულიკური ზეთები.

ობიექტზე, ავტომობილების ტექნიკური მომსახურების ეტაპზე დაგროვილი ნამუშევარი ზეთის შესაგროვებლად, ეზოში განთავსებულია 1 კუბ.მ. მოცულობის რეზერვუარი, რომელიც მოთავსებულია ქვიშის ადსორბენტზე. თავდაპირველად, სწორედ აღნიშნულ რეზერვუარში გროვდება ობიექტზე წარმოქმნილი ნამუშევარი ზეთი, საიდანაც, ტუმბოს საშუალებით ხდება მისი გადატუმბვა 18 კუბ.მ. მოცულობის რეზერვუარში. 18 კუბ.მ. მოცულობის რეზერვუარი ტექნოლოგიური მილსადენების საშუალებით მიერთებულია ობიექტზე განთავსებულ გამათბობელი დანადგარების ავზთან. გამათბობელ დანადგარებში საწვავის მიწოდება (ნამუშევარი ზეთი) წარმოებს ტუმბოების საშუალებით, რომლებიც აღჭურვილია მექანიკური ფილტრებით (ფილტრები უზრუნველყოფს საწვავის გაწმენდას მყარი მინარევებისგან, აღნიშნული ნამწვ აირებში მინიმუმამდე ამცირებს მყარი ნაწილაკების ემისიებს). ტუმბოებში დამონტაჟებული მექანიკური ფილტრები პერიოდულად იწმინდება. ფილტრების გასაწმენდად გამოიყენება ობიექტზე ნარჩენის სახით წარმოქმნილი ნავთობპროდუქტები, რომლებიც

ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში (საწვავის რეზერვუარში). პერიოდულად იწმინდება ასევე სანთურებში ჩამონტაჟებული საწვავის ფილტრის ბადეები და გამათბობელი სისტემები, გამათბობელ დანადგარებში წარმოქმნილი მცირე რაოდენობის ნაცარი გროვდება ნარჩენებისთვის განკუთვნილ ჰერმეტიკულ კონტეინერში და შემდგომი მართვის მიზნით, ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა შესაბამის კონტრაქტორს. გამათბობელ დანადგარებში წარმოქმნილი ნამწვი აირები ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა 450 მმ დიამეტრის და 8 მ სიმაღლის მილის საშუალებით. ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის თანახმად, დანადგარები აღჭურვილია ავარიული შეტყობინების სისტემით და გაუმართაობის შემთხვევაში ითიშება ავტომატურად. დანადგარებს სეზონურად, ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უტარდებათ ტექნიკური დათვალიერება.

წარმოდგენილი ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის თანახმად, გარემოს უმთავრესი დამაბინძურებელი წყაროებია: მეორადი ზეთების 18 მ³ მოცულობის ვერტიკალური რეზერვუარი (გ-1 გაფრქვევის წყარო) და „CLEAR BURN“-ის მოდელის წყალგამათბობელი დანადგარები (გ-2, გ-3 გაფრქვევის წყარო). ატმოსფერული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: ჭვარტლი, ნახშირწყალბადები, აზოტის ორჟანგი, ნახშირჟანგი, გოგირდის ორჟანგი, ქლორწყალბადი, ტყვია, კადმიუმი, დარიშხანი, ქლორი და ნიკელი. ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშში წარმოდგენილია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში. გათვლები განხორციელდა იმ შემთხვევისათვის, როცა ერთდროულად აფრქვევს ყველა წყარო და გათვალისწინებული იქნა ქალაქის ფონური მაჩვენებლების მნიშვნელობები მოსახლეობის რაოდენობის გათვალისწინებით.

შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისის“ სამეწარმეო ობიექტზე არსებული „CLEAR BURN“-ის მოდელის გამათბობელი სისტემა და საწვავის მიწოდების ტუმბო განთავსებულია დახურულ შენობაში, შესაბამისად, ხმაურის ობიექტის გარეთ გავრცელებას ადგილი არ ექნება.

საწარმო ობიექტი აშენებულია და სამშენებლო სამუშაოების წარმოება არ არის გათვალისწინებული, შესაბამისად, საქმიანობა ზემოქმედებას არ მოახდენს არსებულ გეოლოგიურ გარემოზე. საწარმო ობიექტის პერიმეტრი მოშანდაკებულია მყარი საფარით და ტერიტორიაზე არ არის წარმოდგენილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში მოსალოდნელია შემდეგი სახის ნარჩენების წარმოქმნა: საყოფაცხოვრებო ნარჩენები; სახიფათო ნარჩენები; არასახიფათო ნარჩენები. ობიექტზე წარმოქმნილი ნამუშევარი ზეთების (ნარჩენები) ობიექტის გათბობის სისტემაში გამოყენება, განიხილება, როგორც ნარჩენების ენერჯის წყაროდ აღდგენა და წარმოადგენს ერთგვარ პრევენციულ ღონისძიებას ნარჩენების რაოდენობის შემცირებისა და ბუნებრივი რესურსების დაზოგვის თვალსაზრისით. მონიტორინგის გეგმაში გათვალისწინებულია ნარჩენების მართვის გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების დაცვაზე სისტემატიური მონიტორინგი.

მიმდინარე საქმიანობა ბიომრავალფეროვნებაზე რაიმე სახის ზემოქმედებით არ ხასიათდება. ობიექტის ტერიტორია მთლიანად მოშანდაკებულია და არ არის წარმოდგენილი მცენარეული საფარი.

ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის მიხედვით ობიექტის საქმიანობის ყველა უბანი ტექნიკურად უზრუნველყოფილია ავარიების პრევენციის საშუალებებით. ნებისმიერი

ინციდენტი საწყის სტადიაშივე აღმოიფხვრება მოწყობილობის ავარიული გამორთვის და შედეგების ლოკალიზაციით. ობიექტი მომარაგებულია ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით, კერძოდ: გააჩნიათ ცეცხლმაქრების საკმარისი მარაგი და ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარი.

სამინისტროში წარმოდგენილი ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშისა და გარემოზე ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკის საჯარო განხილვა გაიმართა 2019 წლის 2 სექტემბერს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, რომელსაც ესწრებოდნენ დოკუმენტის მომამზადებელი საკონსულტაციო კომპანიის, მიმდინარე საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიისა და სამინისტროს წარმომადგენლები. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დაინტერესებული საზოგადოების მხრიდან შენიშვნები/მოსაზრებები პროექტთან დაკავშირებით არ დაფიქსირებულა.

ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში მოიცავს გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმებს, მიმდინარე საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკის, ნარჩენების მართვის გეგმას, შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღბათობის განსაზღვრას და რისკების ანალიზს.

დასკვნითი ნაწილი:

მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ქ. ქობულეთში მეორადი ზეთების (ენერჯის წყაროდ) აღდგენის (ნარჩენების აღდგენა) და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელება შესაძლებელია ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის, გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკისა და ექსპერტიზის შედეგად დადგენილი პირობების გეგმა-გრაფიკით მითითებულ ვადებში შესრულების შემთხვევაში.

დადგენილი პირობების გეგმა-გრაფიკი

##	პირობები	შესრულების ვადა მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან
1.	შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისმა“ უზრუნველყოს საწარმოდან უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტამდე დაზუსტებული მანძილისა და შესაძლო ზემოქმედების განსაზღვრა, საჭიროების შემთხვევაში ზემოქმედების პრევენციის მიზნით განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ზემოაღნიშნული ინფორმაცია	ერთი თვის ვადაში

	შესათანხმებლად წარმოდგენილ იქნეს სამინისტროში.	
2.	შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისმა“ უზრუნველყოს საწარმოს წყალმომარაგების, სამეურნეო-ფეკალური წყლების, წარმოქმნილი სანიაღვრე, საწარმოო წყლების და მათი მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაციის, სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა. ზემოაღნიშნულ ინფორმაციასთან ერთად სამინისტროში წარმოდგენილ იქნეს ობიექტის გენ.გეგმა წყალმომარაგება-კანალიზაციის სქემის დართვით.	ერთი თვის ვადაში
3.	შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისმა“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა. საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად.	ორი თვის ვადაში
4.	შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისმა“ უზრუნველყოს ზეთების შესანახი რეზერვუარის გარშემო ნავთობპროდუქტების დამჭერი ყრილის მოწყობა. მოწყობის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილ იქნეს სამინისტროში.	სამი თვის ვადაში
5.	შპს „ტოიოტა ცენტრი თბილისმა“ უზრუნველყოს მონიტორინგის კონკრეტული გეგმის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა. საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად.	სამი თვის ვადაში